
Sprawozdanie z działalności Wyższej Komisji Dyscyplinarnej w okresie od dn. 1.II.1957 r. do 30.IX.1959 r.

Palestra 3/11(23), 96-101

1959

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Sprawozdanie z działalności Wyższej Komisji Dyscyplinarnej w okresie od dn. 1. II. 1957 r. do dn. 30. IX. 1959 r.

Wyższa Komisja Dyscyplinarna została wybrana w liczbie 17 osób przez Naczelną Radę Adwokacką w dniu 5/6 stycznia 1957 r. w składzie następującym:

1. adw. Antoni Bądkowski,
2. „ William Beyer,
3. „ Edmund Biejał,
4. „ Jan Gadomski,
5. „ Stanisław Hejmowski,
6. „ Mieczysław Jarosz,
7. „ Mieczysław Kijas,
8. „ Józef Kliński,
9. „ Stanisław Koziolkiewicz,
10. „ Bolesław Malczyk,
11. „ Karol Pędowski,
12. „ Władysław Sieroszewski.
13. „ Stefan Sztromajer,
14. „ Stefan Szwentner,
15. „ Józef Szymański,
16. „ Antoni Tyszyński,
17. „ Michał Willamowicz

i na posiedzeniu odbytym w dniu 26 stycznia 1957 r. dokonała wyboru Prezesa w osobie adwokata Józefa Klińskiego i Wiceprezesa — adwokata Williama Beyera. Po przekazaniu agend przez poprzednią Komisję czynności urzędowe zostały w pełni podjęte z dniem 1 lutego 1957 r. Poza dwukrotnym uzupełnieniem składu Komisji (na skutek ustąpienia adw. K. Pędowskiego został powołany uchwałą NRA z dnia 30 marca 1957 r. adw. Ludwik Cohn, a po zgonie adw. S. Szwentnera został powołany uchwałą NRA z dnia 7 lutego 1959 r. adw. Andrzej Modrzewski — Lublin) skład Komisji został rozszerzony do 23 osób uchwałą Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 13 grudnia 1958 r. w związku z nowelą z dnia 5.XI.1958 r. do ustawy o ustroju adwokatury.

Obecny skład Komisji jest następujący:

1.	adw. Józef Kliński	—	Prezes
2.	„ William Beyer	—	Wiceprezes
3.	„ Tomasz Bartczak	—	Członek
4.	„ Antoni Bądkowski	—	„
5.	„ Edmund Biejał	—	„
6.	„ Ludwik Cohn	—	„
7.	„ Juliusz Dunin	—	„
8.	„ Jan Gadomski	—	„
9.	„ Stanisław Hejmowski	—	„
10.	„ Mieczysław Jarosz	—	„
11.	„ Mieczysław Kijas	—	„
12.	„ Stanisław Koziółkiewicz	—	„
13.	„ Bolesław Malczyk	—	„
14.	„ Kazimierz Mamrot	—	„
15.	„ Andrzej Modrzewski	—	„
16.	„ Robert Prusiński	—	„
17.	„ Stanisław Rybczyński	—	„
18.	„ Władysław Sieroszewski	—	„
19.	„ Stefan Sztromajer	—	„
20.	„ Józef Szymański	—	„
21.	„ Antoni Tyszyński	—	„
22.	„ Zygmunt Wasilewski	—	„
23.	„ Michał Willamowicz	—	„

Przy ocenie działalności organów dyscyplinarnych nie można pominąć, że zasadnicza nowela z 19.XI.1956 r. do ustawy o ustroju adwokatury przywróciła adwokaturze samorząd również w organach dyscyplinarnych, wprowadzając nie tylko wybieralność komisji dyscyplinarnych obu instancji, ale dokonując zasadniczej reformy w składzie komisji przez powołanie do nich wyłącznie adwokatów. W tym względzie nowela zrealizowała słuszny postulat samej adwokatury, aby o jej dyscyplinie decydowali przedstawiciele palestry, jako najlepiej orientujący się w zagadnieniach etyki adwokackiej i bezpośrednio zainteresowani w utrzymaniu poziomu etycznego adwokatury.

Rozszerzenie uprawnień samorządowych pociągnęło za sobą, rzecz prosta, wzmoczenie odpowiedzialności za te funkcje, które zostały powierzone adwokatom przez władze państwowe. Mimo wielu niedociągnięć i braków w pracy komisji dyscyplinarnych obu instancji wydaje się, że ogólnie biorąc organy dyscyplinarne adwokatury nie zawiodły okazanego im zaufania. Niepełna nawet trzyletnia kadencja nowych komisji wykazuje stałą poprawę pracy komisji dyscyplinarnych, i to nie tylko w porównaniu z latami poprzednimi. Sprawy dyscyplinarne są

coraz dokładniej opracowywane, a orzeczenia dyscyplinarne redagowane staranniej z dbałością nie tylko o treść, ale i o formę. Zaznacza się również przyspieszenie postępowania i ostatnio już do rzadkości należą sprawy, w których postępowanie przekracza przeciętną 3 miesięcy w instancji.

Przy ocenie sprawności postępowania należy brać pod uwagę szereg przyczyn obiektywnych działających hamująco na bieg procesu, niezależnie od posunięć obrony. Do takich można zaliczyć konieczność dołączania wiążących się ze sprawą akt sądowych i prowadzenie w tym celu często przewlekłej korespondencji w poszukiwaniu akt, częste kolizje obowiązków zawodowych członków kompletów z ich funkcją sądenia, obieg akt sprawy przed sesją, brak szybkiej egzekutywy w razie niewystawiennictwa świadków itp. Trudności występują również w Wyższej Komisji Dyscyplinarnej, przy czym akta z reguły wysyłane są również w teren zgodnie z przyjętą zasadą, żeby w skład kompletów orzekających wchodziłi członkowie Komisji także spoza Warszawy.

Dane statystyczne obrazują w pewnym sensie wyniki działalności Wyższej Komisji Dyscyplinarnej i rolę jej jako instancji odwoławczej.

Należy mieć na uwadze, że orzecznictwo instancji odwoławczej zależy w dużej mierze od wyników pracy komisji terenowych, zebranych przez nie materiałów i bezpośredniej oceny okoliczności sprawy. Korektura instancji odwoławczej sprowadza się głównie do sprecyzowania zasad etyki adwokackiej na tle konkretnych wypadków, do naprawiania uchybień proceduralnych i wreszcie do ustalania wymiaru kary w skali porównawczej. Zbyt mała jeszcze ilość odwołań rzeczników tamuje niejednokrotnie drogę do zaostrenia sankcji, czemu Komisja w bardziej rażących wypadkach daje nawet wyraz w uzasadnieniu orzeczenia.

Ogłoszone w „Palestrze” orzeczenia w liczbie 42 dotyczą wypadków precedensowych lub bardziej typowych, nie wyczerpując oczywiście całokształtu zagadnień dyscyplinarnych. Niektóre rozstrzygnięcia proceduralne znalazły swoje odbicie w nowym rozporządzeniu z dn. 11.III. 1959 r. o postępowaniu dyscyplinarnym. Należy zaznaczyć, że zmienione warunki ustrojowe, a zwłaszcza organizacji pracy adwokatów wymagają nowej oceny tradycyjnych zasad etyki zawodowej i wypracowania w orzecznictwie niekiedy zupełnie nowych wskazań. Wyższa Komisja Dyscyplinarna odczuwa w swej pracy brak krytycznej analizy ogłoszonych orzeczeń albo też glos. Znikoma jest również ilość wniesionych rewizji od orzeczeń Wyższej Komisji Dyscyplinarnej (1%).

A. Orzecznictwo dyscyplinarne

1. Liczba spraw

Stan spraw na dzień 1.II.1957 r.		27
Wpływ spraw nowych	268+9*	277
	Razem	304

Liczba spraw załatwionych

(w tym na skutek odwołań od orzeczeń	219	
„ „ postanow.	39**	
wnioski	24)	281
Pozostało do załatwienia na dz. 1.X.1959 r.		23
	Razem	304

2. Sprawy dotyczyły:

adwokatów	300***
aplikantów adwokackich	7

3. Odwołania

Wyższa Komisja Dyscyplinarna rozpatrywała sprawy na skutek odwołań złożonych przez:

	liczba spraw	% w stos. do całości
rzecznika dyscyplinarnego	60	23%
(uwzględniono odwołania w 24 sprawach)		
obwinionego	178	70%
(uwzględniono odwołania w 71 sprawach)		
obie strony	19	7%
(uwzględniono odwołania rzeczn. w 7 sprawach)		
(uwzględniono odwołania obwin. w 6 sprawach)		
	257	100%

4. Tymczasowe zawieszenie:

	liczba spraw	% w stos. do całości
zatwierdzono postanowień o		
tymczasowym zawiesz. w czyn. zawod.	19	51%

* Pod jednym numerem akt rozpatrywane były dwie sprawy: kwestia tymczasowego zawieszenia i sprawa merytoryczna.

** Obejmuje również sprawę, w której uchylono postanowienie odmawiające przywrócenia terminu do złożenia odwołania.

*** Obejmuje również sprawy z punktu „B” oraz sprawy wymienione w od-syłaczu *.

	liczba spraw	% w stos. do całości
zatwierdzono postanowienia		
odmawiające tymczas. zawieszenia	8	22 %
uchylono postanowienia		
o tymczasowym zawieszeniu	9	24 %
uchylono postan. odmawiające		
tymczasowego zawieszenia	1	3 %
	37	100 %

5. Wynik postępowania odwoławczego:

	liczba spraw	% w stos. do całości
zatwierdzono orzeczenia I inst.	108	48 %
uniewinniono w II inst.	33	15 %
zmniejszono wymiar kary	30	13 %
zwiększono wymiar kary	11	5 %
wymierzono karę w II inst.		
(uniewin. w I.)	12	5,5 %
częściowo zmieniono orzecz. I inst.		
z utrzymaniem wymiaru kary	5	2 %
uchylono orzecz. I inst. z przekazaniem		
do ponownego rozpoznania	11	5 %
umorzono postęp.	14	6,5 %
	224****	100 %

6. Rozstrzygnięcia:

W orzeczeniach Wyższej Komisji Dyscyplinarnej zapadły następujące rozstrzygnięcia:

	liczba spraw	% w stos. do całości
a) orzeczenia uniewinniające	57	27 %
b) orzeczono kary:		
upomnienia	79	37 %
nagany	37	17 %
zawiesz. w czyn. zawod.	21	10 %
wydalenie z advokatury	5	2 %
c) umorzono postępowanie	14	7 %

**** Liczba ta nie pokrywa się z liczbą spraw, gdyż 4 sprawy dotyczą większej liczby obwinionych, a w 1 sprawie — uchylono częściowo orzeczenie I inst. i przekazano sprawę do ponownego rozpoznania.

7. Rodzaje przewinień:

	liczba spraw	% w stos. do całości
naruszenie godności zawodu	73	38 %
naruszenie obowiązków zawod. w stos. do organów sąd. prok. i innych władz	30	15 %
naruszenie obowiązków zawodowych w stosunku do klientów	27	14 %
naruszenie obowiązków zawodowych w stos. do władz korporacyjnych	25	13 %
naruszenie zasad koleżeństwa	18	9,5 %
nadużycie wolności słowa	16	8,5 %
przewinienia dyscypl. stanowiły		
czyn przestępny	3	1,5 %
inne	1	0,5 %

B. Sprawy z art. 87 ust. 2 ustawy o u. a.

(ujawnienie czynu popełnionego przed wpisem na listę)

Wpłynęło spraw	3
Rozpoznano	2
Orzeczono wydalenie	2
Pozostało do załatwienia :	1

C. Rewizje od orzeczeń Wyższej Komisji Dyscyplinarnej

Wniesiono	3
Rozpoznano	2 (w jednej sprawie — przez W.K.D. w składzie 7 członków, w drugiej — przez Sąd Naj- wyższy)

Wynik:

zatwierdzono orzeczenie W.K.D. w jednej sprawie;
uchylono orzeczenie W.K.D. i przekazano
sprawę do ponownego rozpoznania w jednej sprawie.

D. Publikacja orzeczeń W. K. D.

Ogłoszono w „Palestrze“ 42 orzeczenia.